

med en stor Uklarhed, at den lader en Tvivl tilbage, som høiligen trænger til at løses, og at det derhos er et stort Spørgsmaal, om den i det enkelte Punkt, hvori den har udtalt sig bestemt, har truffet det Rette, eller om det ikke havde været rettere, at den netop i dette Punkt havde undladt at udtale sig saa bestemt. Jeg sigter nemlig til den Udtalelse, hvorved det er sagt, at Brugsværdien ikke maa være lavere pr. Td. Hartkorn end 25 Td. Byg. Det er Noget, der maa være klart for Enhver, som ogsaa den sidste ærede Taler hittede, hvor overordentlig vanskeligt det er i den enkelte Commune at ansætte en Brugsværdi; men hvor meget vanskeligere maa det da være for Regjeringen at sætte Brugsværdien for hele Landets enkelte Communer. Med den største Samvittighedsfuldhed og den omhyggeligste Granskning vil en Localautoritet have Vanskelighed ved at sige, om 25 Td. Byg bør være Minimum af Brugsværdien i Kommunen, eller om den ikke maatte være mindre, men hvor er det da muligt — naar man ikke vil sige, at det gjør ikke Noget til Sagen, om vi træffe det Rette — at udtale dette i Loven? Jeg tør, efter hvad jeg nu har ytret, saameget mindre sige, om det er det Rette; jeg tør kun sige, at jeg nærer Tvivl om, hvorvidt det vil være den rette Gjennemsnitsværdi paa mange Steder. Jeg troer navnlig, at der i Sjælland gives mange Communer, hvor det vil være en for høi Brugsværdi, men jeg kan kun udtale dette som en Tro. En Gjennemsnitsværdi af 25 Td. Byg vil efter den laveste Capitelstart, som nu vel maa siges at være omtrent 4 Rd pr. Td. Byg, svare til en Capitalværdi af 2500 Rd. pr. Td. Hartkorn. At ville anslaae en Eiendoms Brugsværdi efter Tønder Hartkorn er nu vist meget vanskeligt, thi Hartkornet er en slet Maalestof at ansætte en Eiendoms Værdi efter, men man har dog i de forskjellige Egne en Følelse af, hvad en Td. Hartkorn der kan regnes at være værd, og jeg troer ganske vist — jeg vil bestandig holde mig til dette Udtryk „troer“ —, at i en stor Deel af Sjælland maa en Gjennemsnitsværdi af 2500 Rd. pr. Td. Hartkorn anses for at være for høi. Det maatte vistnok derfor, naar man vil sætte et Minimum, tages under

den næstste Overveielse, ikke at sætte et Minimum, som er urigtigt. Lad os tænke os, at dette Minimum var slaaet fast, og at Amtsraadet nu giver sig til det vanskelige Hverv at fastsætte Brugsværdien. Det er vanskeligt; det var ogsaa vanskeligt at finde Fordelingssummen efter Rigsskatsloven, men det skal jeg ikke opholde mig ved, thi, om det er vanskeligt eller ikke, gjør ikke Noget til Sagen, man maa see at komme igjennem det, saa godt man kan; man skal altsaa nu fastsætte Brugsværdien i Communerne. Man lægger altsaa foreløbig dette Minimum tilside, og Amtsraadet ansætter Brugsværdierne efter sit bedste Skøn. Naar man da har faaet alle Communerne ansatte, lægger man dem sammen og dividerer med Antallet, og kommer da til det Resultat: Nei, vi have jo kun faaet 20 Td., og det er jo galt. Naturligvis vil der hertil svares: Ja, men Ansættelsen er efter vor Overbeviisning rigtig, og paa den anden Side: Ja, men vi skulle rette os efter Loven, altsaa maae vi gaae høiere, altsaa maae vi sætte Brugsværdien høiere, end det efter vor Overbeviisning er rigtigt; vi maae lægge Noget til for at naae 25 Tønder. Er altsaa 25 Tønder det Rette, ja, saa er det godt, men skulde det ikke være rigtigt, saa er det ikke godt, at der er bestemt et Minimum, som de locale Autoriteter, i hvis Haand man dog har lagt saa Meget, maa erkjende, ikke passer. Derfor maa det visseelig være Gjenstand for nøie Overveielse, naar man sætter, vel at mærke, et Minimum. Det er ogsaa bemærket af den ærede foregaaende Taler, hvilke Vanskeligheder det vil have, naar man i Kommunen skal gaae over til Ansættelsen af de enkelte Eiendomme, fordi det vil træffe forskjelligt. Den ærede Taler forudsatte som givet Noget, som jeg ikke veed, om er givet i Uklæstet, og som jeg ikke tidligere havde tænkt paa, men som jeg ved hans Ytringer er bleven opmærksom paa, nemlig at denne Brugsværdi ogsaa skal være Regel for de communale Autoriteter, for Sogneforstanderskabernes Ansættelse; Spørgsmaalet er altsaa, om de skulle anvende Dividender af de 25 Tønder Byg paa enhver Eiendom, eller om det skal staa dem frit for indenfor Sognets Grænse at ansætte en mindre Gjennemsnitsværdi for enkelte Eien-